

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 121/17
Luxembourg, 14. november 2017

Sodba v zadevi C-165/16
Toufik Lounes/Secretary of State for the Home Department

Državljan države nečlanice EU, ki je družinski član državljana Unije, ima lahko pravico do prebivanja v državi članici, v kateri je državljan Unije prebival preden je ob izvornem državljanstvu pridobil tudi njeno državljanstvo

Pogoji za priznanje pravice do prebivanja ne smejo biti strožji od pogojev, določenih v Direktivi o pravici do prostega gibanja državljanov Unije

Toufik Lounes, alžirski državljan, je v Združeno kraljestvo vstopil leta 2010 s šestmesečno vizo za obiskovalce. Nato je nezakonito ostal na britanskem ozemlju. P. N. Ormazabal, španska državljanica, je kot študentka prispela v Združeno kraljestvo leta 1996. Tam prebiva in je od leta 2004 zaposlena za polni delovni čas. Leta 2009 je z naturalizacijo pridobila britansko državljanstvo, pri čemer pa je obdržala tudi špansko državljanstvo.

T. Lounes in P. N. Ormazabal sta se leta 2014 poročila. Po poroki je T. Lounes zaprosil, da se mu kot družinskemu članu državljana EGP (evropski gospodarski prostor) izda dovoljenje za prebivanje.

Britanski minister za notranje zadeve je T. Lounesa z dopisom z dne 22. maja 2014 obvestil o zavrnitvi njegove prošnje. V dopisu je bilo navedeno, da se v skladu z britansko zakonodajo, s katero je bila prenesena Direktiva o pravici do prostega gibanja državljanov Unije¹, P. N. Ormazabal, odkar je pridobila britansko državljanstvo, ne šteje več za „državljanico EGP“. T. Lounes zato ni bil upravičen do dovoljenja za prebivanje kot družinski član državljana EGP.

T. Lounes je zoper odločbo z dne 22. maja 2014 vložil tožbo pri High Court of Justice (England and Wales) (višje sodišče, Anglija in Wales). Ker to sodišče dvomi glede skladnosti te odločbe in britanske zakonodaje s pravom Unije, je Sodišču predložilo to vprašanje.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne najprej spomnilo, da se z navedeno direktivo družinskim članom državljana Unije, ki so državljani države, ki ni članica EU, ne podeljuje nikakršna samostojna pravica, ampak samo pravice, ki so izvedene iz pravic, ki jih ima zadevni državljan Unije na podlagi uresničevanja svoje pravice do prostega gibanja.

Sodišče je nato ugotovilo, da so v skladu z direktivo upravičenci do pravic, ki jih podeljuje ta direktiva, državljani Unije, ki se preselijo ali prebivajo „v državi članici razen v tisti državi, katere državljani so“ ter družinski člani, ki jih spremljajo ali se jim pridružijo.² Sodišče je poleg tega opozorilo, da z direktivo, ki določa pogoje za izvrševanje pravice državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ni mogoče urejati prebivanja državljanov Unije v državi članici, katere državljani so, saj imajo ti v skladu z načelom mednarodnega prava tam brezpogojno pravico do prebivanja. Zato Sodišče meni, da direktiva ureja le pogoje za vstop in prebivanje državljana Unije v drugih državah članicah od tiste, katere državljan je, in da z njo ni mogoče utemeljiti izvedene pravice do prebivanja državljana države nečlanice EU, ki je družinski član državljana Unije, v državi članici, katere državljanstvo ima navedeni državljan Unije.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

² Glej člen 3(1) Direktive 2004/38.

Sodišče zato meni, da P. N. Ormazabal – čeprav v obravnavanem primeru ni sporno, da je uveljavljala svojo pravico do prostega gibanja, ko je leta 1996 zapustila Španijo in se preselila v Združeno kraljestvo, in da je bila do pridobitve britanskega državljanstva „upravičenka“ iz direktive – od takrat prebiva v eni od držav članic, katerih državljanstvo ima, in da ima zato v skladu z mednarodnim pravom tam brezpogojno pravico do prebivanja.

Sodišče je torej razsodilo, da **odkar je P. N. Ormazabal pridobila britansko državljanstvo, ta direktiva ne more več urejati njenega prebivanja v Združenem kraljestvu in da se torej ta direktiva za njen položaj ne uporablja več.** Te ugotovitve ni mogoče omajati z okoliščino, da je P. N. Ormazabal s tem, da se je preselila v Združeno kraljestvo in tam prebivala, uveljavila svojo pravico do prostega gibanja ter da je po pridobitvi britanskega državljanstva ohranila tudi španskega, saj P. N. Ormazabal od pridobitve tega državljanstva ne prebiva več v „državi članici razen v tisti državi, katere [državljanica je]“ v smislu direktive, in da torej ne spada več pod pojem „upravičenke“ v smislu te direktive. **Zato njen mož, T. Lounes, na podlagi direktive ne more biti upravičen do izvedene pravice do prebivanja v Združenem kraljestvu.**

Vendar Sodišče meni, da je treba ugotoviti, ali je mogoče T. Lounesu priznati **izvedeno pravico do prebivanja v tej državi članici na podlagi člena 21(1) PDEU**, ki določa, da ima vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. V zvezi s tem opozarja, da je **lahko državljan države nečlanice EU, ki je družinski član državljana Unije, v nekaterih primerih upravičen do izvedene pravice do prebivanja na podlagi te določbe, če je priznanje te pravice potrebno, da lahko zadevni državljan Unije dejansko izvršuje svojo pravico do prostega gibanja in pravice, ki jih ima na podlagi navedene določbe.**

Sodišče je razsodilo, da mora biti državljan Unije v položaju, v kakršnem je P. N. Ormazabal, zaradi polnega učinka pravic, ki so državljanom Unije podeljene s členom 21(1) PDEU, zlasti pravice do običajnega družinskega življenja v državi članici gostiteljici, ki zajema tudi prisotnost članov njihove družine, v državi članici gostiteljici upravičen do uživanja te pravice tudi po tem, ko je ob izvornem državljanstvu pridobil tudi državljanstvo te države članice, in natančneje, do tega, **da razvije družinsko življenje s svojim zakoncem, ki je državljan tretje države**, tako, da se zadnjenavedenemu podeli izvedena pravica do prebivanja.

Sodišče v zvezi s tem meni, da bi se z drugačno razlago P. N. Ormazabal obravnavalo enako kot britanskega državljana, ki ni nikdar zapustil Združenega kraljestva, s čimer bi se abstrahiralo okoliščino, da je s preselitvijo na ozemlje navedene države članice uveljavila svojo pravico do prostega gibanja in da je ohranila špansko državljanstvo. Prav tako bi bilo stališče, da se mora državljan Unije v takem položaju, kot je P. N. Ormazabal, odpovedati pravici do običajnega družinskega življenja v državi članici gostiteljici, ker se je želel z naturalizacijo v tej državi članici vanjo še bolj vključiti, v nasprotju z logiko postopne vključitve v družbo države članice gostiteljice, ki ji sledi člen 21(1) PDEU.

Sodišče zato meni, da **je lahko državljan države, ki ni članica EU, v položaju, v kakršnem je T. Lounes, upravičen do izvedene pravice do prebivanja v Združenem kraljestvu na podlagi člena 21(1) PDEU pod pogoji, ki ne smejo biti strožji od pogojev, ki so v direktivi določeni za dodelitev take pravice državljanu države nečlanice EU, ki je družinski član državljana Unije**, ki je s preselitvijo v drugo državo članico kot tisto, katere državljanstvo ima, **uveljavil svojo pravico do prostega gibanja.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

www.curia.europa.eu